

קידם את הצעת ההון-שלטון של ח"כ אוחנה זכה בג'וב מהחלומות

[ערן הילדסהיים](#) 26/05/2016

ח"כ אוחנה (הליכוד) פועל לביטול חוק חשוב שמגן על הצרכנים מפני הטעיות רשתות השיווק. ח"כ לשעבר מטלון ניסה לבטל את אותו החוק בדיוק. כיום הוא דירקטור בקבוצה של שופרסל.

ח"כ אמיר אוחנה. צילום מסך מתוך יוטיוב

מה גורם לחבר כנסת לקום בבוקר, ובניגוד גמור לדעת המומחים, לממצאי המחקרים ולסקרי דעת קהל, לפעול במרץ לביטול חוק שמונע מרשתות השיווק לרמות את הצרכנים?

ההצעה של ח"כ אמיר אוחנה מהליכוד קוראת לבטל את חובת סימון המחיר על מוצרים. במילים אחרות – אוחנה מבקש להחזיר אותנו לימים בהם בשביל לדעת מה מחיר המוצר היינו צריכים לחפש את התגית שתלויה על המדף, לוודא שהברקוד שייך לאותו מוצר עם אותו אחוז שומן ומאותה חברה, ואם צלחנו את כל זה, נאלצנו לזכור את המחיר כל הדרך לקופה ולוודא ששם לא חייבו אותנו עבור מחיר אחר. משימה שניתן לעמוד בה בעיקר אם אתם סופרמן.

אבל כמו תמיד בהצעות מסוג זה – גם פה אוחנה מנסה לשכנע אותנו שאנחנו סתם פרנואידיים ובכלל, שהוא פה בשבילנו. הנה הפרשנות שנתן לחוק: "על פי הערכות ממעיטות, הסרת החובה המיותרת תחסוך לאזרחי ישראל לפחות כ-200 מיליון שקל בשנה בסל הקניות שלהם. שנית, ניתן יהיה להפנות יותר עובדים לקופות, למשל, ובכך לקצר את משך זמן ההמתנה הארוך בתורים, שאתו נאלצים הצרכנים בישראל להתמודד". "אלא כאן עולה השאלה: אולי בעצם אוחנה צודק ואנחנו באמת סתם פרנואידיים? כמו תמיד במקרים אלו בדקנו מה אומרים המומחים (הבלתי תלויים) שחקרו את הנושא.

סך הכל נעשו עד היום שני מחקרים גדולים בנושא סימון מחירים והשפעתו. המחקר הראשון נערך בסוף העשור הקודם, אז פנה משרד התמ"ת לפרופסור דניאל לוי מהמחלקה לכלכלה באוניברסיטת בר אילן, וזה ערך מחקר מהמעמיקים שנעשו בארץ בנושא. במאי 2008 פרסם לוי את תוצאות המחקר ב**דו"ח עב כרס בן 132 עמודים**. כבר אז לוי ביטל את הטענות שאוהנה מעלה היום וכתב כך: **"אין מכניזם שיבטיח שחלק מהחיסכון שייגרם כתוצאה מביטול מלא או חלקי של חוק סימון המחירים יגיע לצרכנים"**.

לוי מסביר שהחיסכון יכול להתגלגל אל הצרכן רק אם קיימת תחרות, אבל לטענתו זה אינו מבנה השוק כיום: "התחרות בשוק הקמעונאי הישראלי היא בינתיים קטנה יחסית, ולכן לא ברור אם המחוקק וציבור הצרכנים יכולים לסמוך על כך שכוחות השוק יגרמו לקמעונאים לגלגל את החיסכון הצפוי מביטול חוק סימון מחירים אל הצרכנים -" כך בדו"ח שפרסם.

לדברי לוי, הסיבה שהחוק חיוני נובעת מהעובדה שהקמעונאים צברו מוניטין מפוקפק בקרב הציבור הישראלי. הם מוצגים כמי שעסוקים בהגדלת רווחיהם תוך הסתרת מידע חיוני מהצרכן. כך כותב לוי במילותיו שלו: "הם [הקמעונאיים] משווקים מוצרים באותו מחיר אבל בתכולה נמוכה מבעבר, מבלי שהם דואגים ליידע את ציבור הקונים על השינוי, באמצעות פרסום השינוי באותיות גדולות ובשלטים צבעוניים, כפי שהם נוהגים לעשות כאשר הם מציעים מבצעים שונים. לוי מסכם את דעתו על החוק במשפט שאינו משתמע לשתי פנים: **בעולם שבו התחרות אינה חזקה דיה, יש מקום להתערבות של המחוקק בקביעת כללים להצגת מחירים. ישראל היא דוגמא טובה לכך.**"

אז מי ירוויח מביטול החוק? לוי מציין שני גורמים כשהעיקרי ביניהם הוא רשתות השיווק הגדולות כמובן, והשני הוא משרד הכלכלה שלא יצטרך להשתמש בפקחים רבים כדי לאכוף את מימוש החוק.

חיזוק נוסף לטענותיו של לוי ניתן למצא במחקר מעמיק נוסף שנערך ב-2014 על ידי **הרשות להגנת הצרכן במשרד הכלכלה**. בדו"ח שפרסמה הרשות נכתב כך: "**המעבר לשיטת הצגת מחיר דיגיטלית תהווה פגיעה ותקשה מאוד על ציבור הצרכנים להשוות מחירים לאורך תהליך הרכישה וגם לאחרי – ולפיכך נפגעת זכותו של הצרכן לכלכל את צעדיו ולרכוש מוצר על בסיס השוואת נתונים**"

על פי דיווח שהתפרסם בדה מרקר השבוע, שום דבר לא עוצר את ח"כ אוחנה. שם נכתב שאוחנה נפגש בתחילת השבוע עם בכירים במשרד הכלכלה על מנת לקדם את ביטול החוק. זה המקום להזכיר שח"כ אוחנה הוא לא היחיד שניסה לבטל את החוק בכנסת. בעבר ניסה לעשות זאת **משה (מוץ) מטלון**, אשר כיהן בכנסת הקודמת כח"כ מטעמה של מפלגת "ישראל ביתנו". נחשו איפה נמצא היום מטלון?

מיד לאחר פרישתו מהכנסת, ועוד בטרם הספקנו לשכוח שהיה חבר כנסת כזה בכלל, קיבל מטלון הצעה שאי אפשר לסרב לה. הוא מונה לדירקטור חיצוני בקבוצת IDB, שמחזיקה בשופרסל. מטלון יועד להיות חבר בלא פחות משלוש וועדות שונות באחת (מקבוצת IDB דסק"ש): וועדת הביקורת, וועדת התגמול והוועדה לבחינת דוחות כספיים.

כל שנתר לנו כעת זה לקוות שהחוק ישרוד גם הפעם את הלוביסטים ואת יוזמתו של ח"כ אוחנה. שווה אולי יהיה לעקוב גם אחרי הג'וב הבא של אוחנה כדי שנוכל לסגור את הרשימה הסופית של המרויחים והמפסידים כתוצאה מביטול החוק (או לפחות הנסיון לבטלו).

<https://goo.gl/8FNynW>

Accessed: April 20 2018